

Predsednik republike Gronchi obiskal v nedeljo Trst

Pomemben govor visokega gosta
Razgovor tov. Stanke Hrovatin

V nedeljo zjutraj je prišel na kratek obisk v Trst predsednik Italijanske republike Giovanni Gronchi, ki se s sabo odzval vabilu Vsestranskega združenja novinarjev. Najvišji predstavnik države je prišel v naše mesto s predsednikom vlade točno ob 9. uri. Na postaji so ga pozdravili predstavniki krajevnih oblasti ter parlamenta. Po pregledu položaja ste 82. pehotnega polka se je visoki gost odpravil v mestu krajevnih predstavnikov do vladne palače. Med potjo je bil deležen prisrčnega pozdrava tržaškega prebivalstva, se je zbralo v velikem številu na ulicah po katerih je šel pred avtomobilom.

V vladni palači mu je generalni komisar predstavil krajevne osebnosti. V imenu slovenskih izvoljenih predstavnikov je župan tov. Dušan Lovriha izročil pozdravno pismo predsedniku republike. Zanimiva strogost protokola slovenskim predstavnikom žal ni bilo njegove osebnosti prečitati poročila.

Govor Gronchija

Oglasil se je nato predsednik republike, ki je imel sicer kratko, toda zelo pomemben govor. Najvišji predstavnik države je dejal:

»Nisem velik prijatelj besed, mislim, da sem to dokazal tudi svojo ne kratko politično besedilo in hočem to še posebno izraziti danes. Vendar gospod župan, sprejem vašega mesta, prisrčen in tako toplega občinskega sveta, katerega predstavljate, me silijo, da prečim nekaj zahvalnih besed, so obenem tudi besede priznanja za trdo in težko delo, ki je bilo tu opravljeno, ter željo, da se to delo tudi v bodočnosti nadaljuje v vedno večji meri, za redno njegovi priznanje in hvaležnost.

»Imate veliko odgovornost, vam jo, rekli bi, nalagata dolžina s svojimi dogodki in dolžnost s svojo nespremenljivo urediteljstvo. Obsejano mesto, ima skupno z obvezno ter duhovno in politično nujnostjo, da v obsejano, tudi poslanstvo, da v obsejano in po možnosti zlika pravnotežje pravičnosti težnje tradicije različnih civilizacij, ki tudi v različni harmoniji napredka v raznih deželah, kakršna se kaže danes za vsako bolj potrebno, je nacionalne prejšnjih časov pokončane ne samo bolj živa zavest, ampak solidarnosti, temveč tudi sami interesi, ki zahtevajo sodelovanje in sodelovanje, in sodelovanje.

»Prepričan sem, vsa Italija je prepričana, da se vi zavedate te odgovornosti in zaradi tega niso te moje besede, kot dejal, samo priznanje za opravljeno delo, temveč za to, kar bo znal Trst storiti v službi Italije, in Italija mora biti: čim bolj razvijena, sloge in miru v Evropi in svetu.

»Predsednikove besede so vsi predstavniki sprejeli z dolgotrajnim ploskanjem, razen mislov, ki so molčali. Predsednik je dejal, da se ni zadržal še dolgo časa v občinski palači.

»Ob tej priliki se mu je ponudila približala naša občinska svetovalka tov. Stanka Hrovatin, ki se predstavlja kot slovenska svetovalka. Naša svetovalka je v imenu tržaških Slovencev nadaljevala besede predsednika Gronchija, ki je interveniral pri vladi za sponziranje slovenskih pravic, ki so zajamčene v republikanski in v Posebnem statutu.

Med drugimi osebnostmi in predstavniki političnega in gospodarskega življenja Trsta, je predsednik republike v nedeljo sprejel tudi župane podeželskih občin. Na sliki: štirje slovenski župani, ki so bili ravnokar predstavljivi Gronchiju. (od leve proti desni: Dušan Furlan, župan občine Devin-Nabrežina, Dušan Lovriha, župan občine Dolina, Jože Bizjak, župan občine Repentabor in Alojz Pirc, župan občine Zgonik)

V svojem kratkem razgovoru je tov. Hrovatinova še posebno podčrtala vprašanje slovenske solednosti.

Jednate in preudarne besede najvišjega predstavnika države, ki je s tem še enkrat pokazal veliko razumevanje za sodobna vprašanja, posebno še tista, ki se tičejo narodnostnega sožitja, so imele ugoden odmev v tržaški javnosti. Mislimo, da bi morale te besede služiti kot nauk tistim krogom, ki v Trstu še danes podpirajo mržnjo proti slovenskemu življenju in tako dokazujejo, da jih zgodovina ni prav nič naučila.

Predsednik republike se je zjutraj udeležil tudi svečane otvoritve 6. kongresa italijanskega tiska v gledališču Verdi. Popoldne je visoki gost prisotnoval otvoritvi doma matere in otroka v Zavljah. Na Opehah pa si je ogledal gradbeno dela za novo naselje beguncev.

S predsednikom republike je imel kratek razgovor na občinskih občinski svetovalec dr. Dekleva, ki je iznesel vprašanje naših narodnih pravic, čeprav je bilo predhodno domenejeno med KP, NSZ in SDZ, da bodo slovenski občinski svetovalec interveniral skupno. Tov. dr. Dekleva se tega ni držal. Nedvomno bi bila intervencija učinkovitejša in bolj koristna za tako važno vprašanje, če bi se dr. Dekleva držal sporazuma in bi ne nastopil sam. Na vsak način je tak njegov postopek obžalovanja vreden, ker ne vzpodbuja enotnih akcij.

Sporazum med KPI in PSI

Prejšnji teden sta se sestali tajništvi KPI in PSI in se dogovorili o novem sporazumu, ki sta ga nato odobrili. Besedilo sporazuma se glasi:

»Tajništvi PSI in KPI sta na podlagi pooblastil svojih vodstev proučili vprašanja novih oblik enotne politike delavcev z ozirom na novi položaj. Odnosi med obema strankama — kot so se izoblikovali v praksi v teh letih — so pokazali teren, na katerem morajo danes slovenski borbe za izvajanje ustave v vseh njenih delih za obrambo življenjskih interesov delavstva, za gospodarski razvoj države, za mir in za pomiritev.

Prav v tej borbi se uresničuje enotna politika delavstva. Obe stranki se strinjata v mnenju, da prinaša spremenjen položaj znanja različne oblike sodelovanja od onih, ki so bile določene v paktu akcijske enotnosti iz leta 1946.

Zaradi tega sta sklenili, da bosta zajamčili razvoj odnosov med socialistični in komunistični

posvetovanju v centru in v periferičnih organizacijah za proučevanje vprašanj, ki so osnovnega interesa za delavske razrede in za akcijo skupno vsemu delavstvu.

PSDI se zaganja proti sporazumu

V vodilnih krogih PSDI so po objavi sporazuma takoj zagajali vik in krik, češ da je to nov paket, ki bo zelo ovrnil socialistično združitev. Dočim so nekateri voditelji PSDI še precej zmerni v svojih ocenah, se je Saragat še najbolj zagnal proti novemu sporazumu. Omenjeni se še vedno noče otresti svojega protikomunizma, ki ga postavlja kot osnovo bodočega socialističnega združitve. Sicer pa je s strani nekaterih voditeljev PSDI sporazum med KPI in PSI, ki v resnici ni niti najmanjša ovira za socialistično združitev, le pretveza za zavlačevanje združitve.

Pozdravno pismo tržaških Slovencev

V nedeljo je župan tov. Dušan Lovriha, v dogovoru z ostalimi župani slovenskih podeželskih občin ter v imenu slovenskih izvoljenih predstavnikov izročil po protokolarni poti predsedniku republike naslednje pozdravno pismo:

Gospod Predsednik Republike!

Trstu in vsemu prebivalstvu področja je v čast, da lahko pozdravita v svoji sredi Vas, najvišjega predstavnika države, edinstva in duha demokratične Republike. Čustvom veselja in izrazom prijateljstva, ki ste jih deležni, odkar ste dospeli v naše kraje, se pridružuje tudi slovenski del prebivalstva. Zato dovolite, da Vas kot izvoljeni predstavniki tukajšnje slovenske narodne manjšine se posebej toplo in prisrčno pozdravimo.

Gospod Predsednik, v tem slovesnem trenutku Vas prosimo, da sprejmete po našem posredovanju poleg pozdrava tudi izraze vdanosti slovenske narodne manjšine, ki lojalno priznava stanje, ustvarjeno z londonskim sporazumom. Ob tej priliki moramo še posebej poudariti, da polagamo to izjavo z globokim zadoščanjem prav v Vaše roke, ker vidimo v Vas ne

samo najvišjega predstavnika države, temveč tudi doslednega čuvarja in poroka ustavnih načel. Nam Slovincem so pri srcu zlasti manjšinske pravice, ki jih ustava Republike jamči in ki jih natančno označuje in priznava Posebni statut londonskega sporazuma in o katerih si želimo, da bi postale čimprej zakon.

Gospod Predsednik, prepričani smo, da bo tudi ta Vaš obisk, ki je vsemu prebivalstvu Trsta in okolice posebno drag, pripomogel k popolnejšemu spoznavanju in spošteni zadovoljitvi vseh tukajšnjih potreb in med njimi tudi želja slovenske manjšine.

Zato vam še enkrat izrekamo svojo dobrodoščilo.

Trst, dne 7. oktobra 1956.

V imenu slovenskih izvoljenih predstavnikov:

FURLAN DUŠAN, župan občine Devin-Nabrežina
PIRC ALOJZ, župan občine Zgonik
GRBEC MARIJ, pokrajinski svetovalec odv. dr. JOSIP AGNELETTI, občinski svetovalec za občino Trst
GOMBACCI FRANC, občinski svetovalec za občino Trst
LEGISA DRAGO, občinski svetovalec za občino Devin-Nabrežino
LOVRIHA DUŠAN, župan občine Dolina
BIZJAK JOSIP, župan občine Repentabor
SISKOVIC KARL, pokrajinski svetovalec odv. dr. JOZE DEKLEVA, občinski svetovalec za občino Trst
FERLUGA KILJAN, občinski svetovalec za občino Milje
JERCOG VALENTIN, občinski svetovalec za občino Dolina

Ugoden odmev govora predsednika republike

Govor, ki ga je imel predsednik Italijanske republike na sprejemu v občinski palači, je imel širok odmev, ker je to resen odgovor mnogim ljudem in kaže obenem enega izmed osnovnih problemov našega mesta: pogubni značaj borbe med nacionalizmi.

V svojem govoru se je Gronchi, kot predsednik republike in dosleden italijanski demokrat očitno obrnil prav posebej do italijanskega nacionalizma in tistih izrazov, ki so prišli na dan ob priliki njegovega prihoda v Trst s strani določenega krajevnega desničarskega tiska. Isti tisk se danes jezi zaradi izrečenih besed s strani predsednika republike, ker se čuti neposredno prizadet. Prav tako je s srdom reagiral na izjave slovenskih županov ter pokrajinskih občinskih svetovalec slovenske narodnosti, ki so bile iznesene v pozdravnem pismu zaščitniku in čuvarju ustavnih pravic, v katerem je govor o potrebi priznanja pravic narodne manjšine, ki so zajamčene v republikanski ustavi in v Posebnem statutu.

Demokratični Tržačani, Slovinci in Italijani se zelo dobro zavedajo, da so iz zemljepisne in zgodovinske vidike tega ozemlja dani pogoji za zaostrevanje trenj med obema nacionalizmoma, kar je ovira za rešitev zelo resnih gospodarskih in političnih vprašanj. Zavedajo se, da predstavlja vsak nacionalizem se danes največjo nevarnost za demokratično in pravičnino bodočnost Trsta. Zemljepisni pogoji tega ozemlja so bili še slabšani zaradi načina teritorialne rešitve. Namesto da bi se vprašanje tisočev beguncev rešilo čim bolj pravično, se skuša te ljudi uporabiti kot manevrske množice nacionalizma. Dejstvo, da se zavlačuje izvajanje določb Posebnega statuta o pravicah Slovencev, gotovo ne pomaga rešitvi problemov prebivalcev italijanske narodnosti onstran meje.

Obisk predsednika republike v našem mestu ni prav nič navedel tukajšnje nacionalistične kroge. V Trstu se pa s strani teh krogov z navdušenjem proslavljajo nekateri zgodovinski obletnice, zato, da se jih lahko izkoristi za nacionalistične manifestacije, dočim se po drugi strani docela pozabi na obletnico proglasitve republike, republikanske ustave, padca fašizma. Vse to kaže desničarski in popolnoma nedemokratični značaj krajevnega nacionalizma.

Tržaški komunisti, Slovinci in Italijani se popolnoma strinjajo z besedami predsednika republike. Zvesti internacionalističnim tradicijam tržaškega razreda se slovenski in italijanski komunisti borimo proti vsakemu nacionalizmu in z vsemi silami podpiramo stvar mira in mirnega sožitja med obema narodoma ter vztrajno podpiramo solidarnost in bratstvo tu živčih narodnosti, v duhu medsebojnega spoštovanja, obrambe pravic Slovencev na tem ozemlju in Italijanov v bivši coni B.

Komunisti se zavedamo odgovornosti, ki jih je v svojem govoru nakazal najvišji predstavnik države. Zato bomo tudi v bodoče vložili vse svoje sile v akcijo prepričevanja, da se bodo vsi Slovinci in Italijani vedno bolj zavedali kako velike važnosti je ta naloga.

Zmaga FIOM v Tržiču

Prejšnji petek so bile v Tržiču volitve notranjih komisij v obratih CRDA. FIOM beleži na letošnjih volitvah pomemben napredek, ker si je zopet pridobila večino med delavci in izboljšala položaj tudi med uradniki.

V treh obratih je FIOM prejela 3166 glasov delavcev in 139 glasov uradnikov. Med uradniki je prejela 54 glasov več kot lansko leto. CISL in UIL sta prejeli skupno 2726 glasov.

so umorili nekega policista. Obsojeni so bili na zelo milo kazni in sicer od 1 do 4 let in 6 mesecev zapora.

Zasedanje Varnostnega sveta OZN

Na seji Varnostnega sveta je cigiptovski zunanji minister Fawzi zavrnil francosko-britansko resolucijo. Predlagal je naj bi se imenoval poseben organ, ki bi vodil pogajanja za doseg mirne rešitve spora. Njegov predlog je podprl sovjetski delegat Sepilov. VS je imel tudi tajne seje, o katerih ni bilo objavljeno nobeno poročilo. Sedaj so v teku izven V S razgovori med zunanjimi ministri

Mile kazni na procesu v Poznanju

V ponedeljek se je v Poznanju zaključil prvi proces in sicer proti trem obtožencem, ki

Proces proti "Lavoratoru" in dr. Pincherlu preložen

Obramba predložila bogato dokazno gradivo o vlogi Pagninija
Ogorčenje antifašistov in bivših partizanov

Proces proti tov. Mariu Coliju, odgovornemu uredniku «Lavorator» in dr. Brunu Pincherlu, voditelju «Unità Popolare» je bil preložen. Na drugi razpravi, ki je bila v sredo je sodišče odločilo, da se nujni postopek spremeni v formalni. Sodni akti so bili predani preiskovalnemu sodniku v nadaljnji postopek.

Na drugi razpravi so odvetnik tov. Pogassi, ki brani urednika «Lavorator» ter odv. Morgera in Tiberini kot obramba dr. Pincherla predložili sodišču celo vrsto dokaznega materiala ter seznam prič, ki bodo najbolje obrazložile kakšno vlogo je odigral bivši nacistični podestat Pagnini, kateri je vložil tožbo zaradi klevetanja po tisku, za časa nacistične okupacije. Iz predloženega materiala izhaja med drugim, da je Pagninija imenoval za podestata sam Gauleiter. Pagnini pa je svečano izjavil, da je pripravljen zvesto sodelovati z nacisti. Poleg tega je splošno znano, da je bil Pagnini poveljnik proslule «Guardie civiche», ki je aretirala več antifašistov, vršila policijske naloge tudi izven mesta, stražila občence v ul. Ghega itd.

Na proces, ki ga je sprožil bivši nacistični podestat je treba gledati seveda s političnega in moralnega vidika. Vse antifašistično in demokratično javno mnenje je takoj tolmačilo proces kot poskus nekaterih elementov, da bi se proslavili kot nedolžna jagnjeta in istočasno postavili na zatožno klopi vse antifašiste, politične preganjanec in deportirance, ki so preko svojih organizacij ANPI in ANPPA javno protestirali ter izrazili obenem svojo solidarnost z obtoženima antifašistoma.

na to mesto sam Gauleiter in obenem poveljnika zloglasne «Guardie civiche», o kateri imajo posebno antifašisti in aktivisti za časa NOB dokaj žalostne spomine.

Tudi ta proces nam mora služiti kot opozorilo, da je prav v teh trenutkih enotnost vseh antifašističnih sil nujno potrebna, kot je nujno potrebna borba za obrambo in ohranjanje svetlih idealov narodnoosvobodilne borbe, ker le tako bomo z združenimi silami preprečili vsak poskus povratka ostankov proslulega fašizma.

Obtožena antifašista

Tovaris Mario Colli-Kolenc pripada antifašistični družini, ki jo je fašistični režim preganjal. Leta 1944 je vstopil v delavsko gibanje in aktivno sodeloval v ilegalni v mladinski organizaciji. Po osvoboditvi je postal sotrudnik «Lavorator» in leta 1950 je bil imenovan za njegovega odgovornega urednika.

Dr. Bruno Pincherle, voditelj gibanja «Unità Popolare» v Trstu se je začel že v mladih letih aktivno udeleževati v borbi proti fašizmu. Bil je večkrat v zaporu in tudi pred Posebnim sodiščem. Zaradi njegovega prepričanja mu je fašistični režim delal vsakovrstne ovire pri izvrševanju njegovega zdravniškega poklica. Na sliki: Ferruccio Parri prisrčno pozdravlja dr. Pincherla

Manever proti antifašizmu

Nedvomno je to manever s katerim se skuša stare fašistične elemente prikazati kot zveste patriote. Gotovo pa je, da nobena razsodba in nobeno sodišče ne more izbrisati žalostne zgodovine obdobja nacistične okupacije in ne vloge, ki so jo v teh žalostnih letih odigrali določeni elementi.

Na zadnji razpravi je predloženi dokazni material postavljen v pravo luč. Pokazal je vso absurdnost vlozene tožbe proti dvema antifašistoma, ki sta prišla na zatožno klopi, ker sta proslavila v Rižarni žrtve nacističnega, oziroma objavila

PREDSEDNIK TITO SPREJEL DELEGACIJO C.K. K.P.I.

Predsednik FLRJ Tito je v sredo popoldne sprejel delegacijo Centralnega komiteja KPI, ki jo vodi tov. Luigi Longo. Po razgovorih je predsednik Tito pridržal člane delegacije na kosilu.

Delegacija KPI je prišla v Jugoslavijo prejšnji petek in začela se naslednji dan razgovore z zastopniki Zveze komunistov Jugoslavije. V teku svojega bivanja si je delegacija ogledala razne tovarne in zadrževalnice. Položaj je ostajal od ure do ure bolj kritičen, kljub temu, da so skušali na vse načine umiriti blazna človeka. Sele okrog 17. ure se je policiji končno posrežilo rešiti otroke in učitelje. Pri tej akciji je neki delavec, ki je prvi splezal po lestvi do okna, izgubil življenje. Eden izmed blaznežev je ustrelil proti njemu in ga ubil.

s svojim obiskom dosegla osnovni cilj to je, da se čim popolneje in globlje seznanji z izkušnjami jugoslovenskega socialističnega gibanja. Izkušnje socialističnega izgradnje v Jugoslaviji so velikega pomena, posebno še, ker lahko pomagajo italijanskim komunistom v borbi za socializem. Tov. Longo je poudaril, da so razgovori potekali v bratskem ozračju in da je bila razprava zelo odkrita. Določeni dvomi, ki smo jih imeli pred prihodom glede na realni položaj in današnja stvarnost v Jugoslaviji, so sedaj objasnjeni — je v izjavi poudaril tov. Longo. Seveda so še določena vprašanja, ki jih moramo še proučiti, ker niso popolnoma jasna. Primer Jugoslavije lahko služi

tudi kot vzpodbuda borbi v Italiji za pravice in svobodo delavcev, za stalno razširjenje ter pravic. Tov. Longo je še poudaril, da bivanje te delegacije v Jugoslaviji odpira nove možnosti za uditvje sodelovanja med obema partijama.

Delegacija CK Delavske partije Madžarske obišče Jugoslavijo

Predvideno je, da bo prišla prihodnji teden v Jugoslavijo delegacija CK Delavske partije Madžarske. Delegacijo bo vodil

Na Cipru aretirali 21 angleških vojakov

Prejšnji teden so angleške vojske oblasti aretirale na Cipru 21 angleških vojakov, ker so javno protestirali zaradi podaljšanja vojske službe. Gre za rezerviste, ki so bili pred kratkim zopet vpoklicani pod orožje.

Prvi ministrski podpredsednik poljske vlade Hilary Minc je podal ostavko in obenem zaprosil naj ga razrešijo tudi funkcije v politbiuroju partije.

DISKUSIJA

Dokument tajništva partije o vprašanju

- Komu služi "začasnost"
Pomen naše združitve s KPI
Organizirati je treba široko in poglobljeno diskusijo

Na zasedanju CK naše partije 15. in 20. septembra je slednji, po široki diskusiji o problemu avtonomne federacije KPI pooblastil tajništvo partije, da sestavi dokument v katerem bodo objasnjeni razlogi zaradi katerih se postavlja pred Komunistično partijo Tržaškega ozemlja problem spremembe v avtonomno federacijo KPI. Tajništvo KP je v zvezi s tem problemom sestavilo naslednji dokument:

V naši partiji se že dalj časa razvija diskusija o vprašanju avtonomne federacije KPI v Trstu. Številni tovariši so že izrazili svoje misljenje o tem bodisi na ciljnih sestankih, bodisi v našem tisku. Centralni komite je posvetil dve zasedanji temu vprašanju in sodeloval s klubi, da deluje na tem, da bi bila diskusija čim bolj obširna in bi zajela vse člane partije, tako da se bo o tem vprašanju izrazil vsak tovariš možnost izraziti svoje mnenje.

Velik del tovarišev, ki so posegli v diskusijo, se strinja v misljenju, da se mora naša partija spreminiti v avtonomno federacijo KPI na podlagi naslednjih argumentacij:

1. Trst je sestavni del Italijanske republike. "Začasnost" rešitve, ki so jo našli za tržaško vprašanje s Spomenico o sporazumu dne 5. oktobra 1954, ni drugača kot "juridicična potvorba". Sem se razširjajo zakoni Italijanske republike, naše gospodarstvo je sestavni del italijanskega, naši delavci morajo voditi iste borbe, ki jih vodijo delavci v republiki in usoda Trsta, uveljavitev Spomenice in Posebnega statuta zavisi od izida njihovih borb za izvajanje ustave, za strukturne reforme, za socialistično Italijo.

Okrepitev naše organizacije in vsega gibanja

2. Mi moramo razkrinkati, kot smo to storili že od trenutka

PARTIJSKO ŽIVLJENJE

V zvezi s širjenjem tiska moramo ta teden citirati predvsem tri sekcije, ki so presegle cilje širjenja nedeljske "Unita" in uresničile stalno in dobro sodelovanje "Dela" in "Lavoratora". Na prvem mestu je Magdalena, ki v primeru s ostalimi sekcijami razproda ob nedeljah največje število "Unita" in ki je 18 stalnim raznašalcem pridružila zadnje tedne tri nove. Tudi Sv. Ivan se odlikuje s 203 izvodi nedeljske "Unita" in dobro pobudo posebnih nagrad za prodajo knjig. Med najboljšimi jt tudi Skedenj z 220 izvodi "Unita" in 75 "Lavoratora".

Zal moramo citirati tudi nekatere sekcije, ki se prav nič ne trudijo, da bi dosegle cilj širjenja; med njimi so posebno Greta, Tomazič in Stara Mitnica.

Potrebno je vztrajati in vsak sekcijski komite mora resno razpravljati o poteku širjenja tiska ter ukrepati za izboljšanje.

Prejšnji teden sta izšla "Devo" in "Lavoratore" na dveh straneh namesto na običajnih štirih, kar je tovarišem ponovno pokazalo težave s katerimi se tepla tiska naše partije. Edini pripomoček za izboljšanje stanja je okrepitev širjenja in nabiralne akcije. Treba je mobilizirati vse tovariša s pobudami, ki naj povzročijo k izboljšanju rezultatov. To se lahko uresniči, če bodo sekcijski in ciljni komiteji vsak teden kontrolirali izvršeno delo ter delovali z navdušenjem in zapanjem v delovne ljudi, v bralce in prijatelje našega tiska. Vsi komiteji imajo nalogo, da pospešijo nabiranje prispevkov, toda se posebno se morajo potruditi tisti, ki so dosegli dosegli se preveč skromne rezultate.

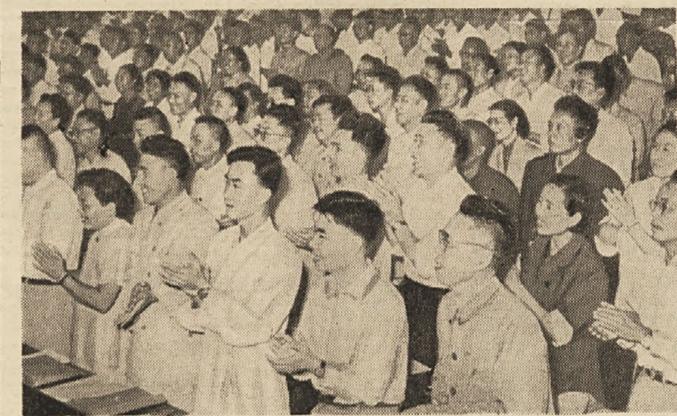
avtonomne federacije KPI

Centralni komite poziva vse tovarise, naj poglobijo diskusijo o tem vprašanju in opozarja sekcije in celice na potrebo, da se diskusija dobro organizira, tako da bo pri njej sodelovalo kar največje število tovarisev. Organiziranje take široke in poglobljene diskusije je osnovna naloga celice s pomočjo sekcijskega komiteja. Zelo važno je organiziranje tega obsežnega demokratičnega posvetovalja na način, da se ga udeležijo vsi tovarisi, tudi tisti, ki so iz kakršnega koli razloga odsotni, ko se vrši sestanek, posvečen temu vprašanju. S temi odsotnimi tovarisi se bodo morali drugi tovarisi neposredno posvetovati z obiskom na domu ali na kakšen drug način, ki se jim bo zdel najbolj primeren.

Razna mišljenja tovarisev

Drugo mišljenje, ki prihaja od izraza v diskusijah, ki so se doslej vršile v celicah je to, da bi bila sprememba naše partije v avtonomno federacijo KPI preuranjena, dokler ni uradnega akta o dejanski in juridični priključitvi našega Ozemlja Italijanski republiki, to je, dokler ne postane Trst tudi juridično sestavni del italijanske države. Po mnenju nekaterih tovarisev, ki zagovarjajo to tezo, bi bila v sedanjih pogojih naša neposredna združitve s KPI nepopolnarna in je pomembne plasti prebivalstva in delovnih hazardov ne bi razumela. Ko bi pa enkrat uradno prišlo do priključitve Trsta k Italiji, bi bila sprememba naše partije v federacijo KPI avtomatična in smatrana kot logična posledica priključitve.

S kongresa Komunistične partije Kitajske

Na sliki vidimo večjo skupino delegatov na VIII. kongresu Komunistične partije Kitajske, ki se je zaključil pred dvema tednoma v Pekingu. Kot smo že poročali je kongres trajal skoro dva tedna. Predstavljal je pomemben korak naprej glede na notranjo demokracijo partije. Dejstvo je, da je bil CK izvoljen na podlagi odprte liste in s tajnim glasovanjem tako, da je imel vsak delegat svojo možnost, da tudi pri tretjem glasovanju (glasovalo se je trikrat) črta iz kandidatne liste katero koli ime in ga nadomesti z drugim. Novoizvoljeni Centralni komite šteje 97 članov in 73 kandidatov. Delegati, ki so zastopali preko 10 milijonov članov so v pretežni večini potrdili zaupanje staram članom CK. Za predsednika CK partije je bil ponovno izvoljen tovariš Mao Ce Dun

Diskutirajmo o sindikalni enotnosti

V zgodovini mednarodnega komunističnega gibanja bo ostal XX. kongres KPSZ kot velik dogodek, ki je dal polno preučevanju problemov delovnih ljudi v vseh deželah in njihovi rešitvi s strani komunističnih partij in komunistov kot posameznikov. Se nikdar se v zgodovini komunističnega gibanja ni diskutiralo s takim zanimanjem in živahnostjo. Na vseh ravneh se komunisti udeležujejo diskusije, ki gre od iskanja problemov in od raznih poti za njihovo rešitev. Tudi široke plasti prijateljev, ki so bližje ali daleč našemu gibanju in celo naši sovražniki sledijo z zanimanjem tej diskusiji. Eden izmed problemov, ki spada, med najvažnejše, o katerem se danes diskutira je socialistična združitve in sindikalna enotnost. Enotnost delavskega razreda, zaradi objektivnih in subjektivnih elementov današnjega položaja prav gotovo ni problem, ki ga je mogoče tako enostavno rešiti. Buržuazija, ki bi imela od delavske enotnosti nedvomno samo izgubo, bo odigrala vse svoje kar-

te — in teh ima precej — da prepriča združitve. V Združenih državah, kjer je organska enotnost že izvršeno dejstvo, so se delodajalci poslužili sodišča in priklicali na pomoč zakon, ki preprečuje ukinitve monopolov. Ameriški delodajalci namreč trdijo, da predstavlja ena sama organizacija delavcev monopol delavcev proti "nezaščitenim" delodajalcem. Korupcija, ustrahovanje in paternalizem je in bo še nadalje orožje v rokah delodajalcev proti enotnosti delovnih ljudi. Lahko bi navedel še druga sredstva, ki se jih bodo poslužili delodajalci, da preprečijo enotnost, čim bo srednja prešla iz faze diskusije v fazo praktičnega izvajanja. Ta odpor s strani monopolov bi moral biti zadosten razlog, da se komunisti, delavci različnih političnih struj in sindikalne pripadnosti prepričajo in razumejo pravilnost in veljavnost faze praktičnega izvajanja. Ta odpor s strani monopolov bi moral biti zadosten razlog, da se komunisti, delavci različnih političnih struj in sindikalne pripadnosti prepričajo in razumejo pravilnost in veljavnost faze praktičnega izvajanja. Ta odpor s strani monopolov bi moral biti zadosten razlog, da se komunisti, delavci različnih političnih struj in sindikalne pripadnosti prepričajo in razumejo pravilnost in veljavnost faze praktičnega izvajanja.

Tržaški komunisti morajo dati svoj doprinos

Zato bo treba velikih naporov, da pride do enotnosti, ki se jo pa lahko doseže. Po mojem mnenju, delavski razred zahteva sindikalno enotnost in kot prvi korak se bolj zahteva enotnost akcije, neglede na politične struje, katerim pripada. Stavka električnih varilcev

Ne pozabimo na male probleme

Potem, ko sem prečital članek tovarisa Cattonarja, moram priznati, da ima tovariš prav. Članki, ki so bili doslej objavljeni, čeprav zanimivi, so splošnega značaja in obravnavajo argumente mednarodne politike, ki jih mnogi delavci težko razumejo. Polemični članki pa bi se morali po mojem mišljenju prenehati. Preprostejša delavska zanimiva predvsem slediti komunistom v njihovi diskusiji o problemih, ki se ga tičejo, pa tudi če se zdijo se tako majhni; in pri enem teh argumentov se želimo zadržati.

Res je, da ne bi smeli čakati na dobo diskusije, da bi razkrinkali določene, da bi razdelili želimo izkoristiti to priliko, da prepričamo tovarise o različnosti argumentov za katere smatram, da bi bilo pravilno njih obravnavati. V Trstu se vrši prava separacija proti velikemu številu delavcev in dolžnost nas komunistov je, da jo razkrinkamo. Gre za stotine delodajalcev, ki ne vplivajo svojih namencev v volniško blagajno (INAM) in jih ne zavarujejo proti nezgodam pri delu (INAIL). Poleg tega, da so oropani tega, kar jim pripada v trenutku največje potrebe, bodo ti delovni ljudje prikrajšani tudi v starosti, ki ne bodo prejeli pokojnine. Inspektorat za delo bi moral intervenirati, raziskovati takšne primere in strogo kaznovati delodajalce, ki ne spoštujejo zakona. To se pa zelo pogostoma, iz raznih razlogov, ne zgodi. E-vo zakaj bi se morali prav mi boriti, da prisilimo na spošto-

vanje zakona vsakokrat, ko odkrijemo takšne primere. V mali trgovini na primer, predvsem pa v gradbeništvu, je na desetine, da ne rečem stotine takšnih primerov. Dovolj je, če pomislimo na veliko število sporov, ki jih s tem v zvezi zagovarja CGIL in druga sindikalna organizacija; toda mnogokrat se takšni primeri na en ali drug način spravijo v pozabo. Mi, ki moramo biti kot komunisti predstraža delavskega razreda, moramo v našem tisku razkrinkati takšne stvari in delodajalce, ki ne izpolnjujejo svojih dolžnosti do delavcev.

Zelim zaključiti z opozorilom, da je to eden od takih problemov, za katere smatram, da bi jih morali obravnavati v naši diskusiji. Mnogo drugih lahko nastojem, kot krajnje občinske zahteve, problemi tisocev brezposelnih, brezdomcev in upokojenecv, vprašanje stečajev, katerim bi se lahko izognili, vprašanje javnosti, ki je v resnici žalostna za Trst itd. itd. Pozivam vse tovarise in tovarise, naj o teh in drugih konkretnih problemih intervenirajo v naši diskusiji.

RAFFAELE PASSANTE

Diskusije o bodočem ustroju partije

Sekcijski plenumi, na katerih se razpravlja o diskusiji za spremembo naše partije v avtonomno federacijo KPI, so se vršili že skoraj povsod. Sedaj serazvija diskusija na ciljnih sestankih. Tovarisi naj upoštevajo, kar smo s tem v zvezi rekli prejšnji teden, da bodo mogli končno do 10. novembra obiskati tovarise, ki niso mogli prisostvovati sestanku in izvedeti za njihovo misljenje. Doleželi je diskusija v celicah zanimiva, resna in vedra in tako se mora nadaljevati tudi v bodoče.

Kako naj se reši problem ženskih celic

Brala sem kratko obvestilo o ženskih celicah "Pentich" o zaključnih diskusijah o problemu ohranitve ali razpusta ženskih celic, ki ga je sprožila tovar. Noce v "Unita". Mislim, da ne bo škodilo če spregovorimo nekaj več o tem problemu. Omenjene tovarise trdijo, da njihova celica dobro deluje tako kot sedaj obstoja, to pa iz raznih faktorjev; bodisi iz organizacijskega kot tudi iz političnega vidika. Seveda ta vidik ne velja za vse obstoječe

ženske celice. V naši sekciji npr. imamo dve celici. Ena je precej aktivna in precej dobro organizirana, medtem ko je življenje druge, iz raznih razlogov, dokaj bomo. O problemu se je razpravljalo v obeh celicah in vse tovarise, razen ene, so soglasale z razpustom. Mislim, da obstajajo tudi v drugih sekcijah različna mnenja in da je treba, kjer se kaže potreba izvesti spremembe, ki bodo omogočile boljše delo. Če bi danes pohiteli z razpustom vseh ženskih celic tako, da bi morali drugič znova vse predelati, bi dosegli negativen učinek predvsem iz organizacijskega vidika. Toda, v perspektivi, da bi taka sprememba imela ugoden rezultat, ne vidim razloga, da ne bi tega napravili. Upoštevati je treba, da obstoja mnogokrat problem urnika (vemo da se več ženskih celic sestaja popoldne). Obstajajo pa tudi problemi razdelitve okrajja (gre za tiste tovarise, ki zaradi svoje pripadnosti ženski celici morajo delovati v okrajju, kateri je zelo oddaljen od terena celice). Mnogo je problemov, ki jih je treba preučiti predno se napravi tak sklep, ki ga je pa treba izvesti če to svetujejo dani pogoji.

Smernice sekcijskim komitejem

To vprašanje mora biti seveda predmet preučitve za sekcijske komiteje, ki so prepogostoma zanemarili to važno vlogo delovanja in pustili, da ženske celice životarjajo same, ne da bi jim dali preveliko važnost. Mislim, da je bilo odveč ponavljati, da je to zelo zgrešeno. Ne smemo pozabiti Leninovih besed: "Brez žensk ne

Dva problema in ena sama rešitev

Na zadnjem kongresu naše partije so komunisti občinskega podjetja Acegat — menda prvi — v svoji intervenciji izrazili potrebo pristopa v KPI in nadaljevanja delovanja partije v vlogi avtonomne federacije KPI.

Mnogim tovarišem, ki so bili na kongresu se je zdelo, da je bil problem, ki smo ga takrat iznesli s pristankom pretežne večine tovarisev v podjetju, ki so ga sestavili in odobrili — enostransko pretuhana stvar, če ne celo anahronizem.

Takrat smo bili tik pred težko voljno borbo. Bili pa smo prepričani, da problem, kljub težkemu položaju, ni bil ne preran in ne neopravičljiv. Na kongresu je bilo treba postaviti to vprašanje. Bilo je to posledica težkih trenutkov, ki jih je preževala partija zaradi odvijajočega se stanja, ki ga je ustvarila cela vrsta okoliščin, večšah celo dramatičnih za življenje naše partije, kar ni uslo politični obojstvitosti tovarisev pobudnikov.

Po končanih volitvah je bilo povsem logično, da začne vsa partija demokratično in obširno razpravljati o tem problemu in da se diskusija zaključi z dokončnim sklepom.

Demokratična in obširna diskusija

Po tej predpostavki smatram, da ni mogoče zavestno izraziti ugodnega ali nasprotnega stališča o postavljeni tezi, če se ne napravi kratek pregled okoliščin in dogodkov, ki so bili odločilni za stališče naše partije od 1948 do danes; da pridemo do ocene, ki izhaja iz globokoga osebnega prepričanja. V Jugoslaviji je mnogo slovenskih in italijanskih tovarisev, preizkušenih borecv, zvestih stvari,

bogatih na dolgih, trdih in večkrat junaskih izkušnjah, ki so trpeli in morda deloma še danes trpijo zaradi težkih preganjanj, ker so bili prepričani in se izjavili kot "kominformisti", kot smo bili mi. Veliko številno prebivalstvo italijanske narodnosti, približno 46.000 je moralo zapustiti svoje imetje in svoje delo v coni B, ki je bila njihov rojstni kraj in sledijo jim je ali pa odšlo pred njimi tudi določeno število Slovencev in Hrvatov. Vsi so odšli iz razloga, ker niso mogli več prenesti določeno število Slovencev ne oblike in pogojev življenja, dela, svobode, spoštovanja narodnosti in strpnosti.

Splošni in gospodarski pogoji v Jugoslaviji

Splošni in gospodarski pogoji prebivalstva v Jugoslaviji ne dajejo v tem trenutku jasnega zadosčenja razlogi za nezadovoljstvo, ki jih opravičujejo predvsem nezadostne plače in mezde, pomanjkanje predmetov široke potrošnje, razen še visokih cen in davčnih obremenitev. Tako stanje, kot sem ga površno opisal, je široko poznano tudi izven dežele in ga ne odobravajo niti aktivisti in kadri. Zaradi tega, ni da bi govorili o dejanskem stanju te obsejne dežele, ki gre brez dvoma po poti socializma, lahko pa izrazimo naše splošno mnenje, ki pa na žalost — če hočemo biti iskreni komunisti — ne more biti ugodno, ker je bilo 46.000 oseb indirektno prisiljenih, da se izseli in ker prenaša večina učinkovita prebivalstva te dežele občutne težkoče in ni preveč prepričana v bodočnost.

Napake, ki jih je zagrešil Kominform na škodo Zveze komunistov Jugoslavije in so bile odkrite na XX. kongresu KPSZ, lahko tolmačimo do neke mere — vsaj deloma — opravičilo za današnje stanje v gospodarstvu in industrijskega razvoja v Jugoslaviji, priznavajo tudi odkrito, da so odmanjkali zvezi komunistov Jugoslavije kar je očito škodovalo, vse ste sile in oblike delovanja, ki bi ga slovenski in italijanski tovarisi, kominformisti Jugoslavije lahko dali kot doprinos k sestavljenju direktiv in izvajanju bolj posledne notranje politike.

Ko smo to povedali, je treba razumeti izraziti potrebo po izboljšanju položaja, ki se je izkazal v ugotovitvah XX. kongresa KPSZ, neformalen in za katerega sprejeto deloma odgovorni, da damo našo vlogo in dokončno vlogo in obliko v naše partije.

Ta odprta in lahko dopolnjiva perspektiva, ki je zasnovana na ideološki zrelosti, se postavlja kot nezabavno občutna, v celicah, dosele in odločujoča v našem razvoju pomiritev naših socialnih prebivalstvom, našim partijam. Ta perspektiva se vključila s svojim skromnim delom ob občutljivem delcem v svetovni gibanje za rešitev miru in socializem.

Premestiti vsak ostanek ostre borbe

V zaključku, po mojem mnenju obstoja danes za nas in Zvezo komunistov Jugoslavije je treba, da premostimo, da ne gremo v ogroženost in neobdobje potrebnih pomoči KPI, vsak ostanek dolge in ostre borbe, ki se sproštila 1948 — obojestransko in nestrpnostjo na ostanke usmeritve, ki ni odgovarjajo stvarnosti dejstev in je škodovala razvoju obeh narodov delavskega razreda. Pristop naše partije v KPI, ki je že vnaprej ustvarila in razvila normalne bratske odnose z ZKJ in z njegovim delovanjem našega delovanja kot avtonomne federacije v okviru italijanske partije, ki se bo varja s sestavljanjem politične linije in usmeritve za italijansko pot v socializem, smatram za neobhodno potrebno stvar, kor bo to prehodni korak do dosežemo za vztrajnostjo in odločnostjo novo organsko obliko, po ko in da napredujemo z vsakej poletom k skupnemu cilju.

Perspektive bodočih odnosov z ZKJ

Medsebojni stiki in povezanost med KPI in ZKJ bodo nedvomno privedli do gotovega in boljšanja in okrepitve našega splošnega delovanja, prav posebno pa se bo zapri prepad, ki je nastal 1948 med nami in ZKJ. Ta prepad — danes lahko odkrito priznamo — je bil umetno ustvarjen, predvsem pa je bil zelo škodljiv za naše gibanje med obojema partijama. Naša partija ni imela možnosti, da intervenira za prebivalstvo italijanske narodnosti v coni B.

Potrebno je specifično delo

Kriteriji, ki jim morajo slediti sekcijski voditelji so torej jasni. Pogledati je treba kako živi ženska celica, kako dela, če vrši svojo nalogo, to je če deluje med ženskimi množicami, posebno sedaj, ko so zadnje volitve pokazale, da se pri ženskih ustvarja nova zavest, bodisi pri tovariših, ki so dale zelo učinkoviti doprinos, kot tudi pri drugih ženskah, ki so dobro razumele kakšne probleme smo postavili. Oprostite, če sem tudi jaz spregovorila o našem volilnem uspehu. Po mojem mnenju je bilo to potrebno, ker je prav to podlaga za delo naših ženskih celic, da bomo ustvarili iste organizme, ki se nam zdijo potrebni in razpusitli tiste, ki nas ovirajo. To je treba izvesti z resnostjo, objektivnostjo, predvsem pa brez konformizma. Prav tej napaški smo večkrat nasledili, ker se nismo priborili če so krajevni pogoji primerni ali ne za izvedbo določenega ukrepa.

ONDINA DEROSA

POGGIOLINI ROMANO celica Acegat-Broletto

DOMAČI PROBLEMI IN VESTI

Stavkajoči pred sodiščem

V sredo, 17. t. m. bo prišlo pred tržaško sodišče nič manj kot enajst sindikalistov in delavcev, ki so obtoženi prekrškov v smislu členov 18 in 20 fastističnega zakona o javni varnosti. Obtožbe se nanašajo na dogodke z dne 25. julija 1955, ko se je množica državljanov mirno vrčala iz sindikalnega zborovanja in so jo policijske sile na Borzuem trgu napadle.

Bralci se gotovo še spominjajo teh dogodkov; tedaj je bila v teku velika stavka električnih varilec ladjedelnic Sv. Marka in prav na omenjeni dan je vse mesto staklo v znak solidarnosti. Zvečer se je vrsilo na trgu Venezia zborovanje, na katerem so govorili voditelji obeh sindikalnih organizacij. Ves dan stavke je potekel mirno, brez vsakega incidenta: zato je popolnoma nerazumljivo obnašanje policije proti množici delavcev, ki so se zvečer posamezno vračali domov.

Poleg obtožbe, da so obtoženci s svojo udeležbo uprizorili nedovoljeno manifestacijo, se nekaterim delavcem pripisuje tudi zločin odpora proti organu javne varnosti. V resnici so bili delavci takrat brutalno napadeni od policije in so se morali naglo razbežati med mizice in stolice pred barom «Rex»; za njimi so tekali agenti in jih pretepali s krepelci.

Neki ubogi delavec pri Selad je bil s krepelci agentov tako pretepen, da so ga morali naglo prepeljati v bolnišnico.

Naskok «Celere» je bil za delavce nepričakovan, ker se je izvršil brez predhodnega opozorila in vsa javnost je obsodila tako nastopanje policije.

Proti enajstim sindikalistom in delavcem bo pričelo šestnajst policijskih oficirjev in agentov, med njimi komisarji Russo, Grappone in Beneforti ter razni agenti javne varnosti in političnega oddelka.

Odvč bi bilo reči, da skorajšnji proces vzbuja veliko presenečenje med delovnimi ljudmi in tudi med obtoženci. Mnogi od obtožencev namreč niso sploh stultili, da jih čaka proces, ker jih takrat policija ni ustavila in jih nihče niesar ni osumil ali obtožil. Zelo verjetno je torej, da je policija pozneje (če treba s pomočjo prizadevnih informacij raznih ogleduhov) preiskala zadevo in obtožila sedanje obtožence na induktivni podlagi, tipični za kakšnega voditelja tedanjega letečega oddelka, ki se je že ob drugih prilikah (na primer pri zadevi dr. Sosiča) izkazala za napačno ob vedrem presojanju sodstva.

Upamo, kot upajo vsi pošteno in iskreni demokrati, da bo sodišče v celoti osvetlilo resničnost dogodkov in da se bo proces proti enajstim sindikalistom in delavcem zaključil s popolno oprostitvijo, ki jo vse prebivalstvo zahteva.

Proslava padlih v Trebčah

Jutri, v nedeljo ob 10. uri dopoldne bo v Trebčah svečanostna proslava 10. obletnice odkritja spomenika padlim, na katero vabimo vse demokratično prebivalstvo.

Občinski svet začel razpravo o zakonu štev. 703

- ◆ Nov načrt za odmerjanje družinskega davka
- ◆ Intervencije naših svetovalcev

V tem tednu se je tržaški občinski svet sestel kar tri dni zaporedoma in sicer v sredo, četrtek in petek.

V sredo so v začetku seje razni svetovalci postavljali vprašanja in predloge. Tov. CALABRIA je predložil interpelacijo o snesnem vprašanju, ki bi imelo resne posledice tudi za Trst, če bi se zaostri. Župan Bartoli je izrazil mnenje, da

občine za 18 družin iz ul. Ginnastica, ki nočejo zapustiti svojih stanovanj, o čemer poročamo na drugem mestu. Odbornik Stopper je izjavil, da bo odbor proučil vsak primer posebej in poiskal zatočišče za tiste družine, ki so v slabih gnotnih razmerah.

V drugem delu se je odbornik Rinaldini predložil v odobritev sklep o uveljavitvi zakona 703, ki ureja krajevne finance in pri tem izjavil, da je občina primorana uveljaviti nove davčne obremenitve. Poročal je tudi, da je občinski odbor pripravil načrt za spremembo načina plačevanja družinskega davka. Po tem načrtu je bil minimum dohodka za obremenitev povšan od dosedanjih 225.000 na 300.000 lir. Pri tem moramo omeniti, da so se naši svetovalci že v prejšnji upravi borili za to povišanje in da je miljska občina, na primer, že zdavnaj to uveljavila.

Nov načrt predvideva tudi 50-odstotni odbitek na kosmati

dohodek in ne na čisti dohodek kot do sedaj. S temi spremembami bi bile oproščene družinske davke številne delavske družine vse do onih, ki imajo manj kot milijon 120.000 dohodka letno.

V četrtek in petek se je nadaljevala razprava o zakonu 703 in načrtu občinskega odbora za odobritev družinskih dohodkov.

Šolska obvestila

Ravnateljstvo Državne trgovske akademije in Državnega učiteljskega v Trstu sporočata, da se bo začel redni pouk v ponedeljek, 15. t. m.

Dijaki obeh zavodov naj se zberejo ob 9.30 pred cerkvijo pri Sv. Ivanu, da prisostvujejo otvoritveni šolski maši.

Na višji realni gimnaziji s klasičnimi vzporednicami s slovenskim učnim jezikom v Trstu začne novo šolsko leto 1956/57 v ponedeljek dne 15. oktobra ob 10. uri s sv. mašo v cerkvi Sv. Antona starega.

Naša intervencija v pokrajinskem svetu za upokojujence

V ponedeljek so se ponovno sestali na seji pokrajinski svetovalci, katerim je predsednik prof. Gregoretti med drugim poročal, da je vladni komisariat odobril pokrajinski upravi 300 milijonov lir za gradnjo štirih novih paviljonov za tuberkuloze v bolnišnici pri Sv. Ivanu in za nekatera cestna dela. Obenem je poročal, da je posredoval pri vladnih predstavnikih za čim prejšnjo gradnjo ceste Benetke - Trst-Triž, ki je za naše mesto velikega gospodarskega pomena.

Tovariš Luchesi je predložil dve resoluciji. V prvi je prikazano težko stanje upokojujencev INPS, ki imajo nezadostne pokojnine, dočim je mnogo starih delavcev in vdov, ki ne prejema nobene podpore. Resolucija predlaga naj pokrajinski svet posreduje pri vladni poslanski zbornici za povišanje pokojnin in naj se s tem pripravi zahtevam upokojujencev. Druga resolucija obravnava vprašanje bolniškega zavarovanja upokojujencev, katerim zavod INAM ne priznava stroškov za vzdrževanje v bolnišnicah, posebno ne v pokrajinski umobolnici, kar nasprotuje določilom tozadnega zakona. Tudi tu bi morala pokrajinska uprava posredovati. Predsednik je obljubil, da se bo uprava zani-

mala za obe predloženi vprašanja.

Sledila je razprava in odobritev pravilnika pokrajinskega sveta. Sprejetih je bilo 50 členov pravilnika.

Pevski koncert pri Sv. Barbari

Pevski zbor «Primoreca» iz Trebe priredil jutri, v nedeljo 14. oktobra ob 17.30 v dvorani Prosvetnega doma pri Sv. Barbari smostojen koncert, ki obsega narodne in umetne pesmi. Vabljeni vsi domačini in okolici.

Štiri nove šole v nabrežinski občini

Številna druga javna dela med njimi asfaltiranje stare vasi

V torek je bila izredna seja devinsko-nabrežinske občinskega sveta, na kateri so razpravljali o gospodarskem načrtu za finančno leto 1957-58. Odbornik tov. Škrk je predvsem sporočil svetovalcem, da je ravnateljstvo za javna dela pri vladnem komisariatu odobrilo za finančno leto 1956-57 89.810.000 lir za razna javna dela v občini.

V tej vstoji je predvidena izvedba raznih javnih del, kot popravilo občinskih stavb, šol in stopnišča v šempoljskem otroškem vrtcu, ureditev kanalizacije v devinskem pristanišču, razširitev vodovodnega omrežja, nabava potrebnih vodovodnih cevi, napeljava telefona v Vizovlje, Mavhinje in Šempolj, gradnja štirih šol, in sicer v Cerovljah, Slivnem, Stivanu in begunjskem naselju San Marco. Predvidena je tudi preureditev javnega kopalnice v Nabrežini ter popravilo in asfaltiranje cest, predvsem poti skozi staro vas in drugih.

Tov. Škrk je nato po kraji diskusiji obrazložil predlog u-

Dosegli smo milijon!

Poziv naše partije, naj tovariši pospešijo nabiranje prispevkov za naš tisk, da bomo čim prej dosegli milijon lir, je naletel pri tovariših na razumevanje in mnoge sekcije so se res potrudile in nabrale nadaljnje prispevke, tako da smo v tem tednu dosegli milijon. Odslej naj velja geslo: Naprej, za drugi milijon!

V tem tednu sta dve sekciji prišli do cilja, ki sta si ga zadala: sekcija Milje, ki je nabrala 200.000 lir in Sv. Ivan. Obe sekciji pa nadaljujeta z nabiranjem akcij med tovariši in prijatelji, da bi se čim bolj oddaljili od prvotnega cilja in si tako zaslužili priznanje vse partije. Številne druge sekcije

Sekcija na Opčinah poslala znesek 21.100 lir za tisk

so že presegle 50 odst. cilja, dočim so se nekatere, ki se morajo potruditi in pohiteti. O srednja uprava poziva vse sekcije in celice, naj vsespovod pospešijo nabiralo akcije. Dosega cilja mora biti častna naloga za vse sekcije, celice in posamezne tovariše.

Prispevki

Navajamo nekatere prispevke zadnjega tedna: sekcija na Opčinah je poslala svoj prvi plov 21.100 lir; Sekcija Pončana 30.429; Barkovlje 2.320; Skedenj 25.000; Sv. Ivan 9.125; Sv. Vid 3.215.

Milje: skupina mlajših trgovcev po tovariši Apostoli Giuseppe 2.800, N. N. 1.000, cel. Lazaret 1.715, cel. Buttazzo 1.620, cel. Stare Milje 500, cel. Aquila 2.200, cel. ACNA 300, tov. Drioli Nino od skupine trgovcev 2.200, izkupicek kulturnih in kinematografskih prirediteljev 10.000 lir.

Ske. Greta 1.600, Acegat: ul. Margherita 4.100, ul. Genova 1.950, ul. Bellini 500, Broletto 5.870; Sv. Marko 34.970; Sv. Jakob: cel. Rinaldi 6.650, cel. Blažina 6.000, cel. Rosenberg 3.210, cel. Morgan 1.500.

Ske. Curiel: cel. prevoznikov 3.170, cel. obč. nameščen. 4.850, l. pristaniška 1.600, 2. pristaniška 950, 3. pristaniška 1.750 lir.

KINO

Opčine
Sobota, 13. okt.: «Prošnja za pomilostitev» (Domanda di grazia); barvni film Columbia.
Nedelja, 14. okt.: se ponovi.
Ponedeljek 15. okt.: se ponovi.
Torek, 16. okt.: «Era Diavolo»; film MGM.
Sreda, 17. okt.: se ponovi.
Četrtek, 18. okt.: «Dva hektara zemlje» (Due ettari di terra); film ENIC.
Petek, 19. okt.: se ponovi.

Prosek
Sobota, 13. okt.: ob 19.30: «Škotski princ» (Il principe di Scozia); barvni film Warner Bros.
Nedelja, 14. okt.: ob 17. se ponovi.
Sreda, 17. okt.: ob 19.30 «Ciganika» (Zigana); barvni film.

Nabrežina
Sobota, 13. okt.: «Državljan vsemirja» (Il cittadino dello spazio); film Universal.
Nedelja, 14. okt.: se ponovi.
Sreda, 17. okt.: «Pirati di Montereya» (I pirati di Montereya); film Universal.

Nabrežina - postaja
Sobota, 13. okt.: «Viharji» (Bu fere); barvni film. V glavnih vlogah Jean Gabin in Silvana Pampanini.
Nedelja, 14. okt.: se ponovi.

GLEDALIŠČE
Slovensko narodno gledališče na Tržaško ozemlje
Sobota, 13. okt.: ob 20.30 Kontovalec: Joseph Kessel; ring: «Arzen in stare ke».
Nedelja, 14. okt.: ob 15.30: 18.30 v prosvetni dvorani v Gorici. Korzo Vertiz mladinska igra «Janko Metza»; po Grimmovih pravljici dramaturgiral K. Skufca.
Torek, 16. okt.: ob 20.30 Borštu: Joseph Kessel; ring: «Arzen in stare cipke».

Uslužbenci Acegat pripravljeni počakati do konca oktobra

- Zborovanje pristaniških delavcev
- Zadovoljstvo kovinarjev za zmago FIOM v Tržiču

V sredo so se začela pogajanja med sindikalnimi predstavniki in posebno podkomisijo upravnega sveta Acegat, za ureditev vseh odprtih vprašanj nameščenecv tega občinskega podjetja. Kot je znano, so sindikati v soboto v zadnjem trenutku preklicali splošno stavko, ker so se župan in odborniki obvezali, da se bodo začela pogajanja za sklenitev nove normative pogodbe ter da bodo pospešili postopek za spopolnitev sporazuma o dokladi za menzo in jo čimprej izplačali.

V ponedeljek je bila nato enotna skupščina uslužbencev Acegat, na kateri so sindikalni predstavniki poročali o sporazumu, ki so ga dosegli na županstvu. Delavci so trenutno sprejeli odločitve sindikatov, toda pripravljali so, naj se pogajanja res pričnejo v sredo ter poudarili, da se morajo pogajanja zaključiti še ta mesec. Tudi vprašanje doklade za menzo se mora urediti vsaj do konca tega meseca.

Pogajanja v sredo so trajala tri ure in pol, toda prišlo je do precejšnje razlike med stališčem sindikatov in stališčem

predstavnikov podjetja, posebno glede vprašanja odpravnine. Zato se bodo pogajanja nadaljevala v torek.

Pristaniški delavci, vključeni v CGIL so na naslednjem zborovanju sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo, da se jim mora poveriti vse delo v pristanišču, ki ga zdaj opravljajo zasebna podjetja. Prej so pristaniški delavci sami opravljali vsa dela, v zadnjem času pa prevzemajo delo tudi zasebna podjetja, kar je v škodo izrjurnim pristaniškim delavcem. V resoluciji zahtevajo tudi, naj se tajniku njihovih sindikata dovoli vstop v pristanišče in naj se uvedejo bolj demokratični odnosi med njimi in pristaniškimi oblastmi, ki sedaj prezirajo vse njihove zahteve. Delavci so tudi pooblastili sindikat, da uporabi vse oblike sin-

dikalne borbe, če v teku tedna ne pride do neposrednih stikov s pristaniškimi oblastmi za ureditev njihovih zahtev.

Prejšnji teden so se vršile v obratih CRDA v Tržiču volitve za notranje komisije, pri katerih je FIOM zabeležila lepo zmago in si ponovno pridobila večino. Uspeh so z velikim zadovoljstvom sprejeli tržaški delavci, posebno delavci CRDA, ki so poslali notranji komisijam in pokrajinski FIOM v Tržiču brozjavne čestitke.

Tov. Škrk je nato po kraji diskusiji obrazložil predlog u-

Tragedija izgonov se nadaljuje

Vprašanje strelne nad glavo je v našem mestu vedno bolj žalostno. Vedno več je družin, ki ostanejo kar čez noč na cesti. V zadnjih tednih se vrstijo prisilni sodni izgoni kar po dva do trije na dan. Prejšnji teden je Združenje za pravico do stanovanja — ki z vsemi svojimi silami skuša preprečiti nesreče prizadetih — sporočilo, da bodo v kratkem izgnali iz stanovanj 28 družin, ki da so protizakonito pred leti zasedle stanovanja Zavoda za ljudske hiše. Nato je prišla vest o nameravanem izgonu 9 družin in hiše št. 5 v ul. Udine in končno 18 družin iz hiše št. 24 v ul. Ginnastica.

Stanovalci hiše št. 24 v ul. Ginnastica se morajo izseliti, ker je poslopje, po izjavi Tehničnega urada od leta 1953, neprimerno za bivanje in jih zato hiša gospodinja sodno izganja. Gre skupno za 37 članov družin, ki so vse siromašne in si ne morajo same prekrižati novo stanovanje. Zato so se stanovalci že v ponedeljek zabarikad-

rali v hiši. Glavni vhod so zažigali s kamenjem in stalno stražili na oknih. Ker niso hoteli odprati vhodnih vrat, da ne bi prišli do njih razni organi in jih prisilili, da zapuste stanovanja, so si morali potegovati skozi okna koše, navezavati na vrhce, s potrebnim hrano. Pač žalosten prizor za naše mesto!

Prizadeti stanovalci so se tudi s posebno spomenico obrnili na vladnega komisarja in zahtevali njegovo posestvo. Po zakonu bi morala namreč občinska oblast poskrbeti nova stanovanja, ker se mora hiša izprazniti na ukaz občinskega tehničnega urada. Kaže pa, da se urad vladnega komisarja nima časa ukvarjati s takšnimi «malenkostmi», ker do srede še ni bilo nobenega odgovora od nikoder.

Zborovanje upokojujencev

Jutri, v nedeljo 14. oktobra ob 10. uri bo v prostorih Prosvetnega društva v Ricianjih zborovanje upokojujencev iz Ricianj in okoliških vasi. Govoril bo ravnatelj ustanove INCA tov. Aleco Luchesi. Prisoten bo tudi slovenski pokrajinski svetovalec Marij Grbec.

Nov sedež pri Sv. Jakobu

Tudi šentjakeški tovariši so si končno našli in uredili sedež, v katerem se bodo odslej zbirali tovariši in demokrati, da razpravljajo o vseh zadevah, ki jih zanimajo in se tudi razvedrijo. Otvoritev novega sedeža pri Sv. Jakobu, ki se nahaja v ul. S. Zenone 10, bo jutri, v nedeljo ob 16.30. Udeležencem svečane otvoritve bosta prisnela pozdrav tovariš Vittorio Vidali in tovarišica Marija Berničič.

Obvestilo vinogradnikom

Clen 4 ukaza št. 105 bivšev ZVU, ki je še vedno v veljavi, predpisuje, da morajo pridelovalci (posestniki, najemniki ali spolovinarji) grozdja, ki ga uporabljajo za izdelovanje vina izročiti trošarinskemu uradu svoje občine tri dni po trgatvi pisano izjavo na posebnem vzorcu, v kateri morajo navesti:

1. Ime in priimek lastnika, najemnika ali spolovinarja, ki obdeluje vinograd.
2. Kakovost in količino pridelanega grozdja in kraj vskladiščenja.
3. Zaloga vina iz prejšnjih let, ki je istalo v kletah na dan prijave.

4. Uporabo vina iz pridelanega grozdja, pri čemer je treba navesti, ali bo služilo za domačo uporabo ali za prodajo pri čemer je treba navesti zadevne količine. Obrazci za prijave se lahko prevzemajo ter prijave oddajajo v osrednjem trošarinskem uradu v ul. Teatro 4, v drugih trošarinskih uradih ter v občinskih izpostah v posameznih krajih. Prijave morajo oddati tudi tisti, ki so oproščeni trošarine. Kršilci bodo kaznovani po zakonu.

E. A. Edison

(Nadaljevanje s 3. strani)
mogočila električno razsvetljavo v zaprtih prostorih. Stala ga je mnogo truda in časa in končno je predstavil javnosti na električni razstavi v Parizu leta 1881, kjer je žel ognjen uspeh. Šešdile so druge številne pomembne in manj pomembne iznajdbe, ki jih ne bi bilo mogoče vse opisati. Dovolj je pomisliti, da je Edison patentiral skupno 1328 izumov in jih je vse skušal sam zanj ugodno izkoristiti.

Vse, kar potrebujete za šolo, dobiš v

TRŽAŠKI KNJIGARNI
TRST, Ul. sv. Frančiška, 20

Tragična smrt tov. Piceka

V torek smo spremili k zadnjemu počitku Ivana Piceka, zvestega in predanega tovarisa, ki ga je v soboto neznan vozač povozil na openski cesti. Tovariš je bil član sindikata gradbenih delavcev nove Delavske zbornice CGIL in je med vsemi delavci, zaradi svoje resnosti in delavnosti, užival veliko spoštovanje. Teško prizadeti družini izreka vodstvo naše partije iskreno sočustvovanje. Sožalju se pridružuje uredniški kolektiv «Dela».

bi občinski svet izrazil željo po mirni rešitvi spora ne da bi interveniral pri vladni. Tov. RADICH je predložil resolucijo, ki zahteva posredovanje občinskega odbora za povišanje pokojnin upokojujencem. Obenem je zahteval, naj občinska ustanova ECA zniža vzdrževalno za upokojujence, ki so v njihih domovih od 80 na 50 odst. pokojnine. To vprašanje je tov. Radich že večkrat postavil, toda še vedno pridružuje upokojujencem, ki so v ubožnih domovih, skoro vse, kar prejema za starostno pokojnino. Odbornik Sciolis je obljubil, da bo na to odgovoril na prihodnji seji.

Tovariš TONEL je pa postavil vprašanje stanovanjskih sodnih izgonov, ki v vsakim domu postaja bolj pereče. Posebno je zahteval takojšnje zanimanje

Na sprejemu predsednika republike

Na svečanem sprejemu na županstvu so bili predsedniku Gronchiju predstavljeni vsi občinski svetovalci. Na sliki vidimo občinskega svetovaleca tovariša Vittoria Vidaliya v trenutku, ko se rokuje z visokim gostom

ZA TEDEN DNI

Sobota, 13. - Edvard Nedelja, 14. - Kalist Ponedeljek, 15. - Terezijski Torek, 16. - Gal Sreda, 17. - Marjeta Četrtek, 18. - Luka (šest) Petek, 19. - Edvin

Zgodovinski dnevi

13. 1863. se je rodil Hraslav Volarič, skladatelj zbiratelj ljudskih pesmi.
15. 1844. se je rodil pesnik moj Gregorčič Umrl 24. novembra 1906.
17. 1714. je umrl v Gorici nez Svetokriški, pisec venskih pridi.
17. 1929. je bil po obsodbi sebnega sodišča streljan strski antifašist Vladimir Gortan.
18. 1895. se je vršil zgodovinski študij v Sempas Goriskem. Udeležilo se je nad 10.000 Slovencev.
19. 1851. je umrl črnogorski vladika Peter Petrovič Njegoš, stvaritelj epske nitve «Gorski venec».

RADIO ODDAJE

SOBOTA: 12.55 Jugoslovski ski motivi - 15.15 Stranve «Ognjeni ptič», balet - 16.40 Domaci odmevi - 16.40 Sestert orkestra Carla Pacchiana - 19.15 Sestanek s posluškami - 20.30 Orkester Sv. Dražila - 21.45 Borodin: iz opere Knez Igor.
NEDELJA: 9. Kmetijska daja - 12. Oddaja za namizno šah - 13.30 Glasba po želji - 16. Arnič: Pesem planin - 19.30 Musorgski: «Kovanščina», 4. ra v 4 deli.
PONEDELJEK: 13.30 Odlomki iz Smetanove opere «Prodan nevesta» - 19.15 Radijska univerza - 21.15 Slovenski večernica - 22. Iz zvočnih književnosti in umetnosti.

TOREK: 13.30 Glasba po želji - 19.15 Zdravniški vestnik - 20.05 Chopinov valčki - Leonid Andrejev: «Tisti ki klovtajo» drama iz cirkuške življenja - igrajo člani Rškega odra

SREDA: 12.55 Hrvatski mi puje Andjelka Nežić - Pisanji balončki radijski snimak za najmlajše - 19.15 Radijska univerza - 20.30 Vokalni tercet Metulječek.
ČETRTEK: 19.26 Slovenski dueti - 19.15 Sola in duo - 20.30 Vokalni kvintet Sirtiol - 21. Dramatizacija zgodba - 22.15 Mendelssohn: Simfonija št. 4.

PETEK: 13.30 Glasba po želji - 18.30 Z začaranem pece - 19.15 Radijska univerza - 21. Umetnost in prirediteljska Trstu - 22. Iz svetovne književnosti in umetnosti.

GLEDALIŠČE

Slovensko narodno gledališče na Tržaško ozemlje
Sobota, 13. okt.: ob 20.30 Kontovalec: Joseph Kessel; ring: «Arzen in stare ke».
Nedelja, 14. okt.: ob 15.30: 18.30 v prosvetni dvorani v Gorici. Korzo Vertiz mladinska igra «Janko Metza»; po Grimmovih pravljici dramaturgiral K. Skufca.
Torek, 16. okt.: ob 20.30 Borštu: Joseph Kessel; ring: «Arzen in stare cipke».

ZA ŠOLO

obutev, ki ima prednost, ker je trpežna elegantna ekonomična

Donda
FONDATA NELL'ANNO 1887
TRIESTE - LARGO BARRIERA (EX RIZIA IMPERO)